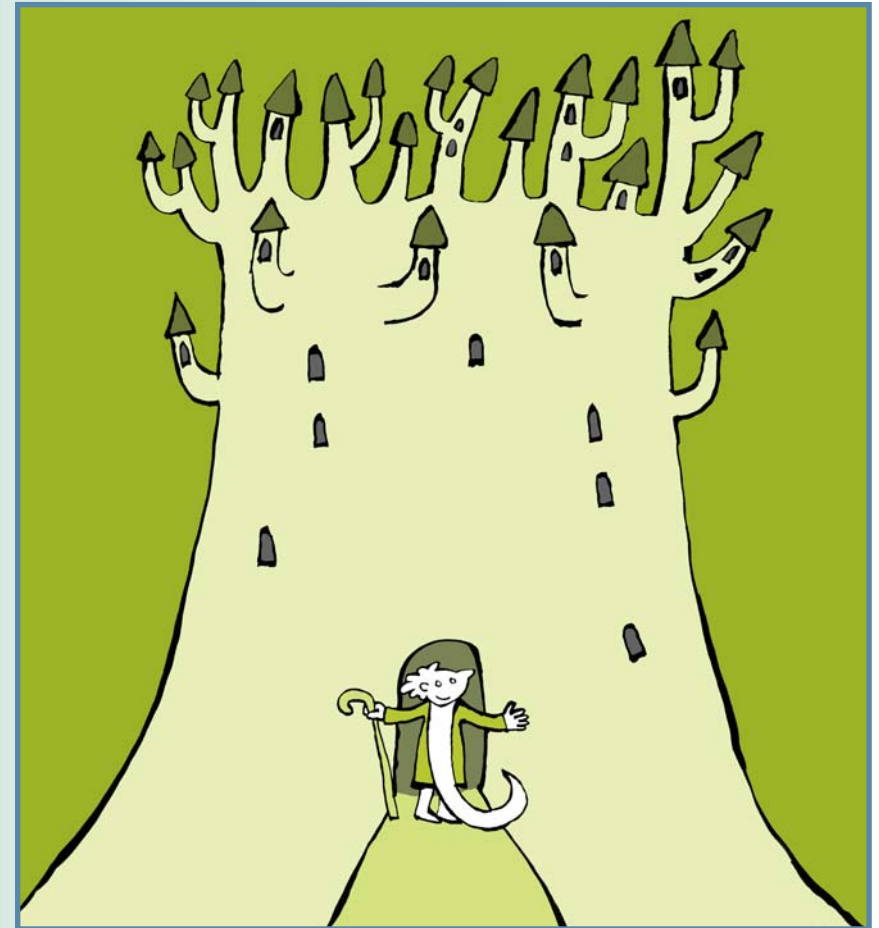

EGYMÁS KÖZÖTT II.

A modul szerzője: Korbai Katalin

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

4. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Figyelj rám! Figyelek rád					
A	A csoportokon belül párok alakulnak. Minden gyerek öt olyan kérdést ír, amelyet a vele interjút készítőnek kellene feltennie ahhoz, hogy minél jobban megismerhesse őt. Ezután a párok a kérdéseket kicserélve elkészítik az interjúkat egymással. Az interjút készítő gyerek feladata, hogy megjegyezze a válaszokat. A válaszok alapján bemutatják társukat a csoport többi tagjának. 10 perc	Önismeret Önbizalom Kommunikáció	Páros munka – kérdések és válaszok, páros szóforgó	Papír, íróeszközök	
B	A gyerekek olyan útlevelet, igazolványt készítenek, amely fontos információkat tartalmaz róluk, pl. születési helyüket, évüket, testvéreik számát, kedvenc időtöltésüket, kedvenc játékaikat és egy fényképet. 12 perc	Önismeret Önbizalom	Önálló munka	Papír, íróeszközök	
C	A „Keveredj, állj meg, csoportosulj!” játékot a szabályok szerint játsszák. 10 perc	Egymásra figyelés	Kooperatív tanulás – játék		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/b Erősségeink					
A	A csoporttagok megbeszélik, miben érzik magukat erősnek. Ezután összegyűjtik és leírják a csoport erősségeit. Az elkészült listákat kiteszik a tulajdonságlista mellé. A csoportok végignézik a listákat. 7 perc	Önismeret Önbizalom Decentrálás	Önálló munka Kooperatív tanulás – ablak	Papír, íróeszközök	
B	Mindegyik gyerek végiggondolja, hogy ő miben erős a csoportjában, melyek ezek a tulajdonságok, és hogyan oszthatná meg ezeket a többiekkel. 7 perc	Önismeret Decentrálás Segítőkészség	Önálló munka		
C	Mindegyik gyerek keres egy-egy tárgyat az osztályban, amely szerinte kifejezi, hogy ő miben erős. 5 perc	Önismeret Kreativitás	Önálló munka	Tárgyak a teremből	
I/c Mi együtt...					
A	A csoportok képviselői a tanár segítségével összevetik a csoporttagok erősségeit tartalmazó listákat. Ezek alapján készül el a csoport erősségeit magában foglaló új tulajdonságlista. A közös listát mindenki leírja magának. 7 perc	Együttműködés Bizalom	Kooperatív tanulás– többen a táblánál	Papír, íróeszközök	
B	A csoporttagok beszámolnak egymásnak, és az erősségeikről egy-egy közös plakátot készítenek. 7 perc	Együttműködés Bizalom	Kooperatív tanulás – plakát	Nagy alakú karton vagy csomagolópapír, rajzeszközök	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C	Az erősségeket kifejező tárgyakkól kompozíciót készítenek a csoportok. 7 perc	Együttműködés Bizalom Kreativitás	Csoportmunka – alkotás	Összegyűjtött tárgyak	
II. AZ ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a A történet					
A	A tanár felolvassa Lázár Ervin <i>Az élet titka</i> című meséjét. 5 perc	Figyelem Szövegértés	Frontális osztálymunka – tanári bemutatás		P1 (Lázár Ervin: <i>Az élet titka</i>)
B	A gyerekek önállóan elolvassák Lázár Ervin <i>Az élet titka</i> című meséjét. 7 perc	Figyelem Szövegértés	Önálló tanulás	D1 (Lázár Ervin: <i>Az élet titka</i>)	
C	A csoporttagok egymást váltva elolvassák Lázár Ervin <i>Az élet titka</i> című meséjét. 7 perc	Figyelem Szövegértés	Kooperatív tanulás – szóforgó	D1 (Lázár Ervin: <i>Az élet titka</i>)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/b Alkotás 1.					
A	A gyerekek egy kartonból kivágott nagy kört csoportonként annyi részre osztanak fel, ahány helyszínen végig kellett menniük Pácegresiéknek ahhoz, hogy eljussanak a háromszázhatvanöt tornyú várhoz. Ezt követően megbeszélik, melyik körcikkbe melyik helyszín képét fogják festeni (az erdő, a hajóépítés helyszíne, az Óperenciás tenger, az Üveghegy). Elkezdődik a festés. Mindenki a saját helyén ül. 5 perc elteltével a csoporttagok tesznek egy lépést az óramutató járásának irányába, és az új helyükön folytatják a társuk által elkezdett képet. Ez egészen addig folytatódik, amíg vissza nem érkeznek a kiindulópontához. 30 perc	Együttműködés Egymásra figyelés Bizalom Kreativitás	Kooperatív tanulás – kerekasztal	Egy kartonból kivágott nagy kör csoportonként	
B	A tanár leírja a meséhez tartozó négy helyszínt egy-egy lapra. A csoportok képviselői véletlenszerűen húznak a helyszínek közül, és azt az egyetlen helyszínt négy vagy öt lapra (a csoport számától függően) rajzolják úgy, mintha egyetlen rajz lenne. Mindegyik gyerek a saját lapján dolgozik, miközben többször egyeztetik egymással a rajzokat. 20 perc	Együttműködés Egymásra figyelés Bizalom Kreativitás	Csoportmunka	Rajzlap, rajzeszközök	A helyszínek neve

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/c Összefogás					
A	A csoporttagok megbeszélik, hogy a különböző helyszíneken milyen összefogásra, együttműködésre volt szükség ahhoz, hogy Pácegresiek elérjék céljukat. Az összegyűjtött kifejezéseket a megfelelő helyszín fölé ragasztják, és kiállítják képeiket. 5 perc	Szövegértés Elemző gondolkodás Együttműködés	Kooperatív tanulás – szóforgó, kerekasztal	Az elkészült festmény, ragasztó, íróeszköz	
B	A csoportok megbeszélik, hogy az általuk rajzolt helyszíneken milyen együttműködésre volt szükség ahhoz, hogy a tizenkét fiú elérje a célját. A csoportok beszámolnak a beszélgetés eredményéről. 10 perc	Szövegértés Elemző gondolkodás Együttműködés	Kooperatív tanulás – Gondolkozz, beszélj meg párban!, kupactanács		
II/d Alkotás 2.					
A	A csoportok kiválasztanak egy-egy helyszínt a máséiból, és jelenetet terveznek hozzájuk. 7 perc	Játékbátorság Kreativitás Önismeret	Csoportmunka – dráma		
B	A gyerekek négyfős csoportokban Üveghegyet építenek. Mindegyik csoport egy doboz fakockát oszt el a tagok között igazságosan. Az építkezés menete: egymás után mindenki mindig csak egy elemet tesz az építményhez. Azt, amit már leraktak, nem lehet elmozdítani. Az építkezés végén egy áttetsző kendőt vagy fóliát borítanak az építményre. 10 perc	Együttműködés Kreativitás	Kooperatív tanulás – kockaforgó	Fakockák, dobozok (annyi, ahány csoport van), áttetsző kendő vagy fólia	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C	A csoportok kitalálják, hogy szoborjátékkal hogyan jeleníthetik meg a különböző helyszíneket. Mindegyik csoport annyi helyszínt választ ki, ahányat gondol. 10 perc	Együttműködés Kreativitás	Csoportmunka – előkészület		
II/e Bemutató					
A	A csoportok bemutatják a jeleneteket. 10 perc	Együttműködés Önismertető	Csoportmunka – bemutatás		
B	A csoportok megnézik egymás alkotásait, és közösen megbeszélik, mire kellett figyelni az építkezés közben. 7 perc	Elemző gondolkodás Önismeret	Kooperatív tanulás – képtárlátogatás		
C	A csoportok bemutatják szobraikat. 10 perc	Játékbátorság Együttműködés	Csoportmunka – bemutatás		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Ami ránk van bízva					
A	<p>A tanár felolvassa a következő részletet a meséből: „Most már, idők múltával azt is tudom, hogy arról szólt a mese, hogy a világban mindenkire rá van bízva valami.”</p> <p>Mit gondoltok, mi az, ami rátok van bízva? Gondoljatok az erősségeitekre!</p> <p>A gyerekek önállóan megfogalmazzák saját gondolatukat, és azt legszebb írásukkal leírják egy általuk kiválasztott színes kartoncsíkra, majd csoportonként felolvassák.</p> <p>A színes lapokat felragasztják egy nagy kartonlapra, ez lesz az osztály ereje, az ő énekük.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Önismeret Önbizalom Együttműködés</p>	Önálló munka	Papír, íróeszköz, kartoncsíkok	P1 (Lázár Ervin: Az élet titka)
B	<p>A gyerekek egy grafikonon megjelenítik, hogy szerintük mikor milyen volt az együttműködés a csoportban.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Önismeret Csoportismeret</p>	Önálló munka	Papír, íróeszköz	
C	<p>A csoporttagok megbeszélik, hogy a foglalkozás alatt milyen volt az együttműködés a csoportban.</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	<p>Önismeret Csoportismeret</p>	Kooperatív tanulás – szóforgó		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III/b A foglalkozáson ma...					
A	<p>A tanár kérdéseket ír a táblára, a gyerekek megfogalmazzák maguknak a válaszokat. Az, aki akarja, a többiekkel is közli a válaszait.</p> <p>Mit tanultál ma? Mire tudod használni ezt a tudást? Mire kell figyelned ahhoz, hogy amit megtanultál, használni tudd? Min kell változtatnod?</p> <p style="text-align: right;">7 perc</p>	<p>Visszatekintés a foglalkozásra Önismeret</p>	Önálló munka	Papír, íróeszköz	

TANÁRI MELLÉKLET

P1 LÁZÁR ERVIN: AZ ÉLET TITKA

Gyerekkoromban, az alsórácegresi nagyszederfa alatt hallottam egy történetet. Nem hinném, hogy abban a pillanatban, amikor elhangzott, megértettem volna minden ága-bogát. De a gyerekkorban hallott történetek együtt növekszenek velünk: virágot hoznak, kiteljesednek, gyümölcsöt érlelnek. Semmi más nem kell hozzá, csak meg kell őrizni őket. Én őrizgettem máig, éppen itt az ideje, hogy elmondjam.

Élt Rácpácegresen két család. Rácegresiék és Pácegresiék. Mind a két családnak tizenkét fiúgyermek volt, úgy nagyjából egyidősek. Csak a természetük volt nagyon különböző, mert Rácegresiéké jókedvű, összetartó család volt, csak úgy zengett a házuk a nevetéstől. Pácegresiéké meg ordító, tohonya, csak úgy zengett a házuk a veszekedéstől. Egy bizonyos napig. Mert azon a napon maga elé hívatta mind a tizenkét fiát Rácegresi is, meg Pácegresi is.

Azt mondta Rácegresi a tizenkét fiának:

– Ahhoz, hogy derék emberek legyetek, nem árt megtudni, mi az élet titka. Az élet titkát az Óperenciás-tengeren túl őrzik egy nagyszakállú öregember. Az Üveghegy tetején lakik egy háromszázhatvanöt tornyú várban. Oda kell eljutnotok. De ezer veszély leselkedik rátok, csak akkor juthattok el hozzá, ha nem hagyjátok cserben egymást soha.

Közben a másik házban Pácegresi beszélt a fiaihoz:

– Az élethez szerencse és sok kincs kell – mondta nekik. S a szerencse és kincsek tudója egy nagyszakállú öregember az Óperenciás-tengeren túl. Ott lakik az Üveghegyen egy háromszázhatvanöt tornyú várban, őhózzá kell eljutnotok minden áron, s azután már semmi gondotok se lesz, éltek, mint Marci Hevesen. Csak hát nehéz odajutni, nem ártana összefognotok, legalább arra a kis időre, amíg odaértek.

Akkor aztán egyenként elővették a fiaikat, és mindegyiknek elmondták a feladatát. Nem állt sokból. Tizenkét elágazása van az erdőn át vezető útnak, az első fiú megjegyzi, hogy merre kell menni az első elágazás után, a második a másodikat kapja, és így aztán mind a tizenkét elágazásnál tudja valaki, hogy merrefelé kell továbbmenni. Egyszerű ez, nem? Minden fiú kapott egy szerszámot, mindegyik tartsa rendben a magáét, ne hagyja megrozsdásodni, elkallódnia, mert amikor odaérnek az Óperenciás-tengerhez, akkor bizony ott hajót kell építeni, s akármelyik szerszám hiányzik, nem sikerülhet a hajóépítés. Aztán áthajózni az Óperenciás-tengeren, elgyalogolni az Üveghegyig. S ott csak akkor nyitja ki a kaput a nagyszakállú öreg, ha elénekelnek neki egy dalt. A tizenkét fiú megtanult a dalból egy-egy sort, nem lesz ott hiba, ha odaállnak a várkapu elé, tizenketten el tudják énekelni az egészet.

Na, nekiindult mind a két csapat, a Pácegresiek már a második elágazásnál összevesztek. Mit is mondott az apám? – ráncolta a homlokát a második gyerek. – Jobbra vagy balra? Valamerre csak nekiindultak. De az egyik fiú ivócimborákat talált egy kocsmában, velük maradt, a másik lakodalmas nép közé keveredett, a harmadik elment zsoldosnak. Már csak kilencen vagyunk – mondta dühösen a legidősebb, és eldobta a nehéz kalapácsot, amit rábízott az apja, és sorsára hagyta testvéreit. Sose jutottak el nem az Üveghegyig, az Óperenciás-tengerhez sem. De a Rácegresi gyerekek nem hagyták magukat. Tudták az utat, megbirkóztak éhséggel, szomjúsággal, felépítették a hajót, tépték őket viharok, szelek, de átjutottak a túlsó partra, ha valamelyikük megbetegedett, ápolták, aki elvesztette reményét, azt megvigasztalták – s egyszer csak ott álltak az Üveghegy előtt, a háromszázhatvanöt tornyú vár előtt. Nekifogtak énekelni, az első elénekelte az első sort, a második a másodikat, mikor a dal végére értek, újrakezdtek, harmadik éneklésre tudták mindannyian az egész dalt, énekeltek boldogan. A kapu kitárult, ott álltak a nagyszakállú öreg előtt.

Az alsórácegresi nagyszederfa alatt abbahagyta az öregember a mesélést. Mert amíg el nem felejttem, el kell mondanom, hogy ezt a mesét az alsórácegresi nagyszederfa alatt egy nagyszakállú öregember mesélte nekünk.

– És mi volt az élet titka? – kérdeztük tőle kórusban.

– Ezt kérdezték a fiúk is, de az öregember azt mondta nekik: „Hiszen már tudjátok!”

– Akkor legalább a dalt énekelje el! – kéreltük ott a nagyszederfa alatt, de csak mosolygott. – Csak jól jegyezzétek meg azt az egy sort – mondta.

Ebből gondoltam, hogy egyszer majd nekem is ott kell állnom az Üveghegy előtt, és el kell énekelnem azt az egy sort.

Most már, idők múltával azt is tudom, hogy arról szólt a mese, hogy a világban mindenkire rá van bízva valami. Valami nagyon fontos, amivel el kell jutni az Üveghegy elé, s aki az Üveghegy elé akar jutni, annak ismernie kell testvérét, anyját, nagyapját, tudnia kell, hogy az Üveghegy vára mindenki előtt nyitva áll, csak szeretet és tiszta szív kell hozzá.

(Lázár Ervin: A manógyár. Osiris Kiadó. Budapest, 2006)